

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általuk katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Szent-István-utca 3.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Éledő remények.

Mintha az emberiség feje fölé gyülemlett téli borulaton átszillanna az éledő tavasz napsugara. Új remények ébrednek a szívünkben, kezdünk hinni abban is, a mire bizalomvesztetten tekintettünk. Egy új világ van keletkezében, vagy a régi világ áll átalakulásának küszöbén.

Az események váratlanul lépnek meg bennünket, a sokáig forrongott eszmék kezdenek alakot öltve kipattanni az emberiség kebeléből. Az örök béke eszméje ragadja ma magával az embereket. És ez a nagy eszme feledtetni egy rövid időre, ami városi bajainkat, kicsinyeknek látjuk az apró emberkének önző küzdelmét, s az egész emberiséget átalakítani készülő nagy eszme ragad magával a reménybeli új társadalomba.

Lehet, hogy köszikla a császár javaslatára, melyen fel lehet majd állítani a béke szobrát, lehet, hogy csak homokhegy, mit elszöpör a viharos idő, vagy megás az önérdék aknamunkája, de álljunk e magaslatra, mely kolosszálisan emelkedik ki az európai diplomácia gyarló ügyeskedése és a napi politika durva realizmusából s tekintsünk végig a róla nyíló láthatáron.

Idáig Machiavelli theoriája volt a diplomácia vezető csillaga. Az a theória.

V é r .

— A „Fejérmegyei Napló“ tárcaja. —

Írta: Prigl Olga.

A színházból ballagtak hazafelé egy tíz óra tájt, nemes Bakuczka András csizmadiamester a feleségével, született Petri Borbálával. Az este hűvös volt, gyér eső szitált a poros uton, a felleges ég mögül hely-helyt kibuvó hold fénye s a bolt ajtók előtt pislogó gyér petróleumlámpák, — együttesen se tudták megakadályozni, hogy Bakuczka uram nagyokat ne botoljék a sötétben.

— Ne te, ne, — korholta önmagát, jámbor, istentől ember létére, nem fakadván egyéb káromló szókra, de a nemzetes asszony utóbb megsokalta ezt is. Hiszen mindig éppen akkor vágott szavába a férje, a mikor a leghatásosabban tudta utánozni a darabot.

Ujabb csetlés. De már erre föl pattant Bakuczkané:

— Ugyan az Isten áldja meg magát, hát nem tud egy kicsit a lába alá nézni, vagy az öreg apja kincsét keresi, mi...

Köhögött András zavarában. Röstelte a dolgot a felesége előtt, a ki nagy tekintély volt az ő szemében. Pedig most éppenséggel igen ártatlan volt a dologban. Oldalt surrant el mellette valaki, valami asszonyszemély. Annak a fodrára lépett rá, a mi kibomlott hosszában s úgy rátekerődött a lábára mint a kígyó. A tulajdonosnéja visszatordult s a hold világ is éppen abban a perczben bujt elő egy nagy rongyosszélű fekete felleg mögül.

— Bocsanatot kérek, — mondta a fiatal nő s összefogta a könnyű ruháját. Egy kis

melyet a Balkán hordái és az európai művelt országok szegény legényei és idősként fogva gyakoroltak, hogy tudniillik, ha ki van túzve a cél, az eszközökben nem kell válogatni, csak célhoz vezessenek.

Amint általánossá lett a diplomáciaiban ez az elv, amit egy szóval „utilitarizmus“-nak is neveznek, megkezdődött a pihehést nem ismerő fegyverkezés. E theória elfogadása előtt egy-egy országnak az egész budgetje sem tett ki annyit, mint most, akár egy kisebb állam hadi kiadása. Szó sincs róla, hogy e rengeteg követelménnyel arányban fejlődött volna a kereset forrás is s így csak természetes, hogy az adók felcsigázása mellett még az adóságok özöne is rázudult az országokra, de tünni kellett, nehogy más ország nagyobb fegyveres erőre kapva tönkre tegyen bennünket. Jog, igazság, tisztesség nem védett többé egy nemzetet sem, mint azt Spanyolország esete mutatta.

Ma aztán az a helyzet, hogy Európa legjobb munkaerői a katonaköszködés miatt parlagon hevernek, tőkének pedig sok ezer millióját improduktíve kell hevertetni a rengeteg hadseregek felszerelése és ellátásában.

Csak hogy a nagyobb hatalmakról szóljunk: Franciaország hadereje békében 650,000 ember, háborúban 4,000,000, Orosz-

országé 930.000 ember békében, háborúban 3,400.000, Németországé békében 607,000, háborúban 2,600,000. Az Osztrák-Magyar monarchiájé békében a közös hadsereg, honvédség és landwehr tartalékaival 895,729, háborúban a népfelkelők nélkül több 2,000,000-nál. Angolországának táborzott serege és rengeteg hajó hada van. A hadi költségből aztán Franciaországban egy lakóra jut 22-27 korona. Oroszországban 9-37. Németországban 17-19, nálunk 8-36, Angliában 20-05 korona. Micsoda rengeteg munkaerő és pénz áldozat! Az államadóságból egy feje jut Magyarországon 266-6 korona, Franciaországban 804 korona, a többi nagy hatalmaknál pedig a két szám közötti összeg.

Mindezen rengeteg áldozatok legnagyobb része a hadsereg és a háborúk rovására irandó.

És most felhangzik a császár szava, hogy dobja el Európát a fegyvert s helyette vegye kezébe a jogot ismét, mely felett az egész világrész örködjék.

Ha hitelt lehet adni egyes politikusok véleményének, kik a dologról nyilatkoztak, nem látszik kivihetetlennek a császár gondolata.

Némely jelek arra mutatnak, mintha a hármasszövetség már tudott volna a dologról és helyeselné is. Az apróbb álla-

czáné szoknyáját, annak meg nagyon tetszett, hogy a gyerek úgy húzódik hozzá.

— Pedig nekem sohasem volt, — mondta és sóhajtott egyet. Tubiczám, — hajolt le hozzá újból, a mig megcsókolta a kis leány arcját. Milyen finom a bőre, akár a selyembársony...

Az eső kezdett el újból cseperegni s Bakuczka uram a felesége állítása szerint először mondott életében okosat, a mikor illedelmesen felkérte a színezőné ténsasszonyt, hogy ha nem vetné meg szerény házukat, hát töltsé náluk az éjszakát.

Nem is nagyon szabadkozott az, csak a kezüket szorongatta, hogy ő hogy hálálja meg a nagy szíveségüket.

Bakuczka néni befektette őket a tiszta szobába s aztán reggelre azt álmodta, hogy ő biz nem is eresztí annan el az asszonyt. A színházba eljárhatnak ingyen és nem kíván egyebet tőle. De nem is volt hűségesebb publikuma a társulatnak Bakuczkanéknál. A derék csizmadiák olykor akkora tapsolást vitt véghez a kérges tenyereivel, hogy a falak is megremegtek belé.

* * *

A kis lány persze hogy náluk maradt. A néhány nap alatt egy Bakuczkané szívéhez nőtt, hogy szinte egészen a magáénak gondolta.

— Dehogy engedném el kóborolni — mondta önértettel, még eltanulná tőlük. Pedig csak hiába, dologtalan faj ez a színezőné, becsületesebben megélné valami más kenyéren.

Bakuczka uramnak se volt ellene kifogása. Az anyjával megbeszélte, — persze úgy Isten nevében, hogy fizet a gyerekekért minden hónap elején. És oly igazán sirt az asszony, mikor elbucszott tőlük, hogy a lelkéből, hogy

Mai lapunk 4 oldal.

mokra nézve éppen megváltás volna a világbeke. Csak Franciaország dőbben meg e hirre, melyben még ég a bosszu, s Anglia kezdi számíthatni, hogy nyereség vagy veszteséget hozna-e ez az eszme.

Mi pedig őszinte örömmel halljuk a császár szavát, nem gondolva a siker vagy kudarczra, mely követni fogja, örömmel mint egy jobb jövő jelét.

Az utilitárizmus a társadalom felfogásába is behatolt és demoralizálta ezt. Az anyagi felfogás lett uralkodó s az aranyborju ülte meg az embereket.

Sokáig tartott ennek a szennyes teoriának az uralma. Meggyengítette a közmorált, megrikította, majdnem kiirtotta a jellemeket, illuzióriussá tette a jog fogalmát, Szürke porfelhőként nehezedett Európára a materialisztikus gondolkodás, melyből nem tudott kidomborodni a nemzeti típus, a népfajok régi jellemvonásai és átvilágítani a keresztény hit tiszta fénye.

Egy idő óta azonban fordulni kezd a közfelfogás. Az irodalomban kezd ismét fel-felcsillani a romantizizmus, a művészetekben a sok húst, idomot, meztelenséget kiszorítja az eszme s a társadalom kezdi keresni és becsülni a tekintélyt és jellemet.

Kicsi horderejű dolgoknak látszanak ezek, de mind megannyi előjelek, melyek megfigyelése után nem megfoghatatlannak, csak kissé gyorsan jött dolognak tűnik fel a csári gondolat.

Igen! Amint beszivárgott az utilitárisztikus nézet a társadalomba s eniek gyümölcse a rengeteg hadseregek és államadosságok, s megrontotta azt, mint gennyesedést okoz a testbe ható szálla, úgy ki is fog az küszöböltetni a társadalomból.

Egy-egy mélyebb tekintetű ember megelőzi korát s csodálkozást vagy gyűlöletet kelt maga iránt, de eszméje rendszeren a

még zörgős parasztszekerről is visszaintegetett teletük százaszor is.

Négyen voltak főpakolva a kocsi. A kövér sziniszagató, a piros kalapos primadonna, a borotvált képű komikus és a Bakuczáné ténaszszony, a kit drámai szende névvel jegyezték meg a lila sokszorosító tintával irt szinlapon.

De bizony esztendőről-esztendőre kevesebb gázsit fizettek neki, hogy mert egyre lejjebb ment a szegény.

Már kivágtott ruhát se tudott felvenni, olyan nagyon sovány volt a nyaka. Az ura kinezta sokszor, a míg élt, — pletykálta felőle a primadonna, a kivel szintén beszédes lett Bakuczáné.

— No hogy a jó Isten vezérelte hozzánk azt a kis angyalt, — mondogatta el olykor az urának, mikor a színészleányról beszélgettek. Mert bizony egészen a magukénak mondhatták — alig esztendőre. A primadonna ugyanis volt olyan kegyelettel, hogy megírta Bakuczánéknak a hónap elején, mikor a pénzt szokta volt küldeni a ténaszszony a kisleányért, — hogy ne várják többé, mert az bizony már a másvilágról nem küldhet, ha addig még olyan pontosan fizetett is.

— Nyugodjék békével, — mondta áhitatal Bakuczáné és keresztet vetett magára.

— Nem leszel te azért árva, — pityergett Bakuczáné és ölébe kapta a színészygeret. Felnevelünk, férjhez adunk, sokkal jobban jár-tál így, mintha az anyád nyomorúságára jutottál volna.

Odasimult a kisleány megint az asszonyhoz és nézte nagy csodálkozva, hogy miért hull annak a könnye. Nem értett ő még abból semmit.

jövő programja. Ilyennek tekintjük a császár ajánlatát is, mely ma tán kivihetetlen ugyan, de nem sok időre egészen természetes következmény lesz.

A multban az erőszak politikája rombolta a nemzeteket, a jövőben a jog uralma fogja megszerezni a béke áldásait, mit szurony meg nem óvhatott.

A nyári betörők.

Nem közönséges fogást tett a napokban a budapesti rendőrség. Egy kis, de merész és fölülte veszedelmes betörő bandát fogott össze, mely a fővárosi nyaraló közönség üresen hagyott lakásait választotta működése színhelyül s alig két hónap leforgása alatt egész vagyont kitevő értékes ingóságot tüntetett el.

Junius hó közepétől úgy szólván napirnden voltak az ilyen betörések, de a tetteseket kipuhatolni a legkiterjedtebb nyomozás mellett sem sikerült. Ekkor a detektív osztály más irányban kezdett vizsgálódni. Titkos rendőrököt ültetett be a főváros összes zálogházába, a kik naphosszat figyelték az ott jövő-menő embereket, s ez az eljárás csakhamar olyan eredményre vezetett, hogy pár nap alatt egynek kivételével az egész kompániát letartóztathatták.

A mult vasárnap délelőtt az egyik zálogházban egy körülbelül 18 évesnek látszó fiú értékes színházi látszóvet akart elzalogosítani. Az ott levő detektív gyanusnak találta a dolgot. Kérdőre vont a fiút, a ki Müller Károly lakatossegédnek nevezte magát s személyazonosságának megállapítása végett valami Blöckinger nevű kollegájára hivatkozott. A detektív elkísérte a király-utcai Tottis-féle üzletbe, a hol a két jómádatat kérdőre vonták s itt ki-sült, hogy az állítólagos Müllert voltaképpen Radoszta Ferencnek hívják. Persze, hogy mindkettőjüket rögtön nyakonszípték, de Radoszta

De az idő telt, mult. Szép karcsu leánnyá serdült a kis vézna színészygerék, s ügyes volt mindenre. A kerthen, Bakuczáné körül a konyhán, de meg Bakuczáné bácsinak is úgy tudott segíteni, akár betépiaczor, akár vásárkor. A nyájás, szép beszédjével kétszer annyi portékát eladott mint más. És aztán egyszer, — óh Istenem, de csak Bakuczáné néni tudná azt elmondani olyan keservesen, siralmassan, mint a hogy történt. Vásárra mentek, hogy ugyan minek is mentek el.

Az uton visszafordulhattak volna, mert a kocsi rudja is eltörtött, de ők nem is gondoltak semmi rosszra. Ment is minden pompásan, az idő szép volt, — kellemes, hűvös őszi nap, a népség csak úgy tolakodott a ponyva alatt, annyi volt a vásárló. Bakuczáné néni a férjével elment a szücsök felé, hogy majd bundát nézzenek, mert a Bakuczáné bácsi már nagyon viselt volt, — jóformán megvedlett. Ott alkudoztak majd egy óráig, hiszen ráérttek, a maguk sátorában a leány és Miksa inas foglalatoskodott, gyors eszű, kezű mindkettő, bátran rájuk hagyhatták. Ki is választották nagysokára a legszebbiket s leolvasták a szücs markába szép csengő ezüst forintosokban, — avval ballagnak tovább.

No és mit látnak. A Miksa odaül a sátorfához és sir ri. A szurtos tenyerétől csupa mocskos volt az arca. Még megrázogatta kedélyesen a gazdája:

— Hát téged mi lelt bolond?

— A kisasszony, — nyögte keservesen Miksa, a kisasszony... Elment a komédiás urral ni, — és azt mondta: Isten áldjon meg Miksa, csak akkor látsz te már engem, ha bárszony hintóval állok meg Bakuczáné bácsiék

egy erős mozdulattal kiszabadította magát és kerekét oldott. A detektív utána futott, de az üldözés közben valaki ököllel a szemébe csapott s így egy perczre föltartóztatta. Mindamellettt sikerült a megugrott fiút a járó-kelők segítségével elfogni, az ismeretlen merénylő azonban elmenekült.

Radosztát és Blöckingert elvezették az Angyalföldön levő lakásukra, a hol az egész banda együtt lakott, de a fészek, üres volt. Nyomban kutatást tartottak és nagyobb mennyiségű ékszert, biciklit és ruhaneműt találtak különböző szekrényekben elhelyezve, azonkívül egész csomó zálogcédulát.

Az elfogott Radosztának idősebb testvére József e közben eszét vette a dolognak és nyomban sürgönyözött édesanyjuknak Székesfejevárra. A sürgönyben csak ennyi állt: „Gyerekeknél baj van, anyám rögtön jöjjön.” Később ő maga is lejött Székesfejevárra, hét-főn pedig anyja és Kausch nevű társa kíséretében fölkereste az angyalföldi hadiszállást, a hol a rendőrök Rauschot és az asszonyt nyomban elfogták, de Radoszta Ferenc megugrott. Zsarnay rendőrtanácsos utasítása folytán Markovics detektív-felügyelő két detektívvel azonnal leutazott Székesfejevárra s magukkal hozták az asszonyt is, a kit a városházánál rögtön őrizet alá vettek. A detektívek pedig még azon estén Polczér Péter rendőrkapitánnyal az öreg Radosztának kórház-utca 3. sz. a levő házához mentek s ott házkutatást tartottak. Találtak is nagy mennyiségű gyémánt és arany ékszereket, melyeket a fiuknál talált jegyzék szerint huszonöt helyről lopkodtak össze. Ezeket Radoszta Ferenc pár nappal azelőtt biciklin hozta haza éjjel. Mig azonban a többi szobákat kutatták rendre, az öreg titkon zsebre rakta az asztalra helyezett ékszereket, de a detektívek észrevették a későn próbált eltusolást és bizony csak ki kellett raknia megint. Az egyik szobában e közben nevezetes fölfedezést tettek. Egy Keszthelyen készült arcképet találtak ott, mely Radoszta Józsefet és Pammer

előtt... Ezt a kis cédulát hagyta gazdameknak...

Abban is csak ez állott épen. Pártfogója akadt, a ki kitanítja színésznőnek, le fog előtte borulni a világ és akkor bárszonyos hintóval fog eljönni a jó Bakuczáné bácsiért és Bakuczáné néniért, ne is keressék addig...

Csak megsápadt az egy pár ember, de nem szólt, nem sirt. Csak a kocsi, ahogy hazafelé mentek, fennülve a nagy vasalt lánán, néztek egymásra szomorúan s az egyik a másinak mondta:

— Tudtam, hogy nem lesz benne köszönet, tudtam, a vére olyan, az...

— Tudtam, megmondtam régen, — bölíngatott az asszony, pedig dehogyan tudták, dehogyan gondolták volna róla.

Az asszony olykor megtörülte a szemét a kötőjével, a vásáros kocsi elölük hajtottak és nagy port vertek fel, az hozta okul, hogy Bakuczáné uram rászólt:

— Ugyan ne sirasd...

... Évek multán, nemes Bakuczáné András csizmadia mestert és feleségét született Petri Borbálát a vidéki szintársulatok egy zomanczótt ezüst babérkoszorúval lepték meg, mint a színművészet mecenásait. Pedig ha tudták volna, hogy az az egy pár ember csak azért járt hűségesen az ő sokszor siralmas, nyomorúságos komédiákra, hogy a hűvös, csepergős éjszakán haza bandukolva találhassanak egy vékony, sápadt alakot, a kitől megkérdezhessék: — Nem fázik kérem abban a lenge ruhában?

... A bárszonyhintót nem várták soha.

István nevű kollégáját ábrázolta, a kép hátulján pedig 1898. augusztus 20. volt följegyezve.

Ez a körülmény most már egészen más irányt adott a vizsgálatnak, de mielőtt a detektívek Keszthelyre indultak volna, sikerült az idősebbik Radoszta fiút is elcsipni. Ez tegnap este a fél 5 órai vonattal Budapestre Székesfehérvárra érkezett. Itt azonban értesült a történetekről s mindenképen azon igyekezett, hogy feltűnés nélkül távozhassék. Órák hosszúságig settenkedett a pályaudvaron, az esti vonattal érkező Pamerra várakozva, míg az ott szolgáló teljesítő rendőr észrevette a gyanusnak látszó alakot és utána sietett. A szorongatott ember e közben megkerülte a sineket és a tulsó oldalon szerencsésen fölkapaszkodott a Budapest felé induló vonatra, melyen Pammer István utazott. Hasztalan volt a rendőr kiabálása a vonat kirobogott a két jó madárral. A rendőr ekkor besietett az állomási táviró hivatalba s nyomban értesítették az összes állomásokat a budai vonalon. A kelenföldi állomáson Radosztát azonnal letartóztatták és átadták a budapesti rendőrségnek, Pammernek azonban sikerült elillanni. Valószínű azonban, hogy most már rövid idő alatt az is kézrekerül s így az egész társaság együtt lesz.

A két Radoszta fiúnak már érdekes multja van. A 20 éves József egy évet töltött a börtönben, az ifjabbik pedig alig 10 éves korában követte el első nagyobb szabású csínyét, mikor *Herceg Ignác* székesfehérvári kereskedő nyitott üzletéből 500 forintot elrabolt. A nyár folyamán „összeszerzett” ékszerek értéke jóval meghaladja a 10,000 forintot.

Id. Radoszta Ferencnek a kórház-utca 3. sz. a. értékes háza s azonkívül is tekintélyes vagyona van, melyre a vizsgálat további folyamán mindenesetre elrendelik a zárlatot. Radosztaék latortóztatása Székesfehérváron úriási szenzációt keltett, bár régóta gyanakodott rájuk mindenki.

A detektívek a tovább való nyomozás végett ma reggel Keszthelyre utaztak s remélhető, hogy a vizsgálat még sok érdekes dolgot fog kideríteni.

UJDONSÁGOK.

— Az *Oltárgegyesület* rendes havi szent miséje a *jövő vasárnap*, szeptember 4-én délelőtt 10 órákor a szemináriumi templomban fog a Mindenhatóknak bemutatni.

— A *szt. Ferenczrendiek*. Az „Üdvözítő”-ről nevezett *szt. Ferenczrendiek* (szalvatoriánusok) e hó 26., 27. és 28-án tartották *Vácson* évi rendi gyűlésüket, melyen résztvettek: *Hunka Emmánuel*, a f. é. jul. 14-én kelt pápai dekretummal kinevezett tartományfőnöki biztos, ki az értekezletet vezette, továbbá *Kudelka Gellért*, *székesfehérvári házfőnök*, *Bognár Márk*, *Steiger Kamill* és *Darvánky Marcell* kormányzó-tanácsosok. A három napig tartó gyűlésen határoztak a rend által kezelt alapítványok tárgyában s elintézték a rend ügyeit. Tudomásul vették, hogy a régi konstitúciók szerint élő rendtagok ezentul növéndékeket nem vehetnek föl társházaikba, ugyszintén azt is, hogy a szalvatoriánusok által birt. kolostorok közül a szakolezait Róma az új szabályok szerint élők számára tartotta fenn s csak is ezek vehetnek föl növéndékszerzetéseket, a kiket Szakolezán fognak kiképezni. A tanácskozással befejeztével az összes rendtagok *Hunka Emmánuel* provinciális vezetése alatt tisztelegtek *Schuster*

Constantin váci püspöknél. — A „*Szűz Mária-ról*” nevezett *szt. Ferenczrendiek főnöke Skrobanc* Florid lemondván, helyébe *Faragó Aurél* volt székesfehérvári jelenleg pozsonyi házfőnök helyettes provinciálisvá választatott.

— *Katonai gyakorlatok*. Az *Adony és Dunapentele* községek között levő Dunaszakasas területén szeptember 12-én nagyobb szabású katonai gyakorlatok fognak tartatni. A jelzett vonalon szeptember 12-én reggeli 4 órától esti 8 óráig a vizifogalom teljes szünetelést a kereskedelemügyi miniszter elrendelte.

— *Veszprémmege a jégkárosultakért*. Mint Veszprémből táviratozzák — a megyei jégkárosultak segélyezése ügyében bizottság alakult, mely Fenyvessy Ferenc főispán elnöke alatt Kolozsváry alispánból, Óváry Ferenc képviselőből, a gazdasági egyesület alelnökéből, Reé Jenő közgazdasági előadóból és jégkárosult járások főszolgabíráiból áll. A bizottság elhatározta, hogy az alispán Óvárral és Reé Jenővel bejárja a jégkárosult községeket a szükséges segély mérvének megállapítása iránt. Az alispán felhívására eddig 4000 forint és nagymennyiségű vetőmag gyűjtetett.

— *A fináncz öngyilkossága*. Jó családból való alig husz évet élt fiatal ember fekszik kiterítve a székesfehérvári városi kórház halottas szobájában. Saját kezével vetett véget életének ma délelőtt 9 óra tájban, a külső budai-uton levő pénzügyőri laktanya folyosóján. Ugy mondják a szerelem kergette a halálba. Apja anyja nem él már, hogy sirva boruljon kihült testére, összeroncolt fejére — árvagyerek volt a kis fináncz. Szülei míg jobb módban voltak tanították, később övegyen maradt édesanyja egy kereskedőhöz adta inasnak Várpalotán. Hogy főlzabadt, beállt fináncznak, mely életpálya nálunk már részben utolsó menedéke azoknak, a kik egybeült nem tudtak boldogulni. Egy darabig a bicskei pénzügyőri szakaszhoz volt beosztva, a hol megismerkedett egy csinos leánykával, *Fürdös Juliskával*. Később *Stoffer Jenő* — így hívták az öngyilkos — lett kis finánczot — Székesfehérvárra lett áthelyezve s így többé nem találkozhatott a leánnyal, de azért nem tudta elfelejteni. Szerette rajongó, bolondos gyermekszerelemmel, a hogy csak egyszer lehet szeretni mindenkinek s ez a szerelem lett a kis fináncz halála okozója. Meghallotta valamiképpen, hogy a kis leány szive elfordult tőle s levelezni kezdett egy kollégájával. Azóta nem volt nyugta többé. Ivott mulatott adósságot csinált s a halálra gondolt... Tegnap kiküldötték Lovasberénybe, a honnan ma reggeli 4 órákor érkezett vissza, akkor bezárkóztott és leveleket irt a testvéreinek, ismerőseinek. Azokban bocsánatot kért és elbucszott tőlük aztán kiment a laktanya folyosójára s ott egy székre ülve szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Mire társai a lövés zajára odasiettek már halva volt. Az esetről azonnal táviratilag értesítették az öngyilkos testvéreit: *Stoffer Sándor sörédi tanítót*, *Stoffer Ödön moóri vendégfőst* és sógorát *Winkler Márton várpalotai főtanítót*.

— *A hamis bor*. A belügyminiszter a borvizsgálat tárgyában érdekes határozatot hozott. Kimondotta ugyanis, hogy a borhalmisítási kihágási ügyekben az eljáró hatóságok az állandó borvizsgáló szakértő-bizottság véleményét elfogadni kötelesek és azt szakzerű szempontból kifogásolni nem jogosultak. A határozat így szól: A vármegye alispánjának mult évi január 21-én 9. kh. sz. a. kelt másodfoku ítélete, mely szerint a kézdi járás főszolgabírája által hozott előfoku ítélet büntető részének helybenhagyásával H. M. ö-i lakos mesterséges borok for-

galomba hozatala miatt az 1893. évi XXIII. t.-cz. 2. és 5. alapján 50 frt pénzbüntetésben, nem fizetés esetében 5 napi elzárásban, továbbá 50 forint 66 krajczár eljárásai és a felmerülhető tartási költségek megfizetésében marasztaltatott el, az elmarasztalt által közbetett felbevezetés folytán felülvizsgáltatván, vétkekesség tekintetében és a büntetés mérvére vonatkozó részében indokainál fogva helybenhagyatik, míg a minősítést illető része megváltoztatik és passzolt az azon cselekményért, hogy törkölybort ezen minőséget feltüntető jelzés nélkül hozott forgalomba, az említett t.-cz.-nek nem 2. §-ába, hanem 3. §-ába ütköző kihágásban mondatik ki vétkesnek és ezért ez 5. §. d) pontja alapján marasztaltatik el a fenti 50 frt pénzbüntetésben. Az alsóbb foku ítéletek a minősítés tekintetében megváltoztatandók voltak, mert a kolozsvári borvizsgáló szakértő bizottság a feljelentés tárgyát képező borokat nem jelentette ki mesterséges, hanem csupán csiger vagy löre boroknak, melyek az 1893. évi XXIII. t.-cz. 3. §-ának 2. bekezdése értelmében forgalom tárgyát képezhetik, feltéve, hogy ezen minőségüknek megfelelő elnevezés alatt kerültek forgalomba. Mint-hogy pedig be van igazolva, miszerint a kérdésben levő borok nem csiger vagy löre elnevezés alatt adtak el, nevezett egyén az idézett t.-cz.-nek nem 2. §-ába, hanem 3. §-ába ütköző kihágás miatt volt megbüntető. Megjegyzetik végül, hogy az alispáni ítélet indokolásában foglalt azon megjegyzés, mely szerint a szóbanforgó borok mesterségeseknek voltak kijelentendők, mert készítésüknél viz használtatott fel, téves, mert az említett t.-cz. végrrehajtása iránt 1893. évi november 29-én 83432. szám alatt kiadott kereskedelemügyi miniszteri rendelet 3. §-a értelmében a törkölybor, ugyszintén a csiger vagy löre szőlőtörkölyből cukrozott, illetve természetes viz hozzáadásával állítatik elő. Különben is az eljáró hatóságok nincsenek jogosítva a borvizsgáló szakértő bizottságok véleményét szakzerű szempontból felülvizsgálni.

— *Csikóhistoria*. Érdekes ügyben hozott ítéletet tegnap a főkapitány. *Belák István* és *Alföldi József Széchenyi-utcai* gazdák szokás szerint még a tavasszal kiadtak egy-egy csikót a gulyára. *Belák* ezelőtt mintegy négy héttel hazahozta a csikóját; úgy lehet már meg sem ismerte, azért megelégedett azzal, a mit a gulyás kijelölt neki. Használta is egész mostanig békességgel, de a minap hogy a gulyával hazahajtották az Alföldi csikáját is, úgy tetszett neki, hogy voltaképen az volt az övé, mert nagyobb is, szebb is mint az, a melyiket ő hazahajtott. Egy pár napig élénk viszálykodás folyt közöttük e miatt, mert Alföldi sehogy sem akarta a szemrevaló jószágot amazét átengedni s végre is a kapitányság elé kerültek. Mind-egyikük vagy öt tanut hozott magával, a kik erősen bizonyították, hogy az ő felüké a „helyesebb” csikó, míg a főkapitány megunt a sok szóbeszédet és olyanformán ítelt, hogy mivel *Belák* már négy héttig használta a másikat s annak idején el is ismerte a magáénak, hát csak tartsa meg továbbra is. Természetes, itt csak egyik fél volt megalégedve az ítélettel s nem éppen lehetetlen, hogy most már *Belák István* másfelé keresi a vélt jussát.

— *Ösz-utcai csendélet*. Ennek az utcának már csak a nevét kiirni untig elég s a közönség tudja, hogy megint valami fosztogatás, vagy verekedés leírása következik utána. *Losonczy István Szömörce-utcai* szabómester tegnapelőtt éjszaka nagyszabású mulatást rendezett a volt *Reinitz* — most *Mandl József-féle* éjjeli bumsztiban. Reggelre kelvén az idő, azon vette észre magát, hogy a Szakolezai-féle sörésarnokban üldögél, de arra nem emlékezett, hogy miképpen került oda, sem azt nem tudta, hova lett az órája, gyűrűi. Biz' azt szegény kimondani, de valóságoslag úgy volt, hogy *Losonczy uram* — látva állapotának szomorúságos voltát — sirni kezdett. Az asszony előtt forog nem maradt titokban a dolog s az férfiasabb természetű lévén megáldva, nem sirt, hanem jelentést tett a rendőrségnek. Kiszült aztán, hogy az óra állítólag 25 frt adósság fejében maradt *Mandlnál*, de az később maga 20 forintig engedett; a gyűrűt szinte *Mandl* szedte le *Losonczy* ujjáról,

hogy valamiképen „el ne veszítse.“ Valóban ideje lenne, ha a rendőrség valahára komolyan foganasitaná azt a sokat emlegetett „erélyes beavatkozást.“

— **Lopások.** Klein Lajos seregélyesi lakostól a múlt hó 28-án egy 50 frt értékű aranyóralánazot elloptak. A csendőrség a tettest Balogh József gárdonyi illetőségű jómadár szeméjében tegnap elfogta, a ki minden tettét türelmesen bevallotta, nyomban bekísérték a székesfehérvári kir. ügyészséghez. — **Bruszt** Józsefné abai lakos kárára a múlt hó 29-én este amíg holtjában foglalatoskodott, két suhancz Ferenczy János és István a nyitott lakásból nagyobb mennyiségű élelmi szert elloptak. A lopott portékát közt mintegy 50 darab tojás is volt, s az öreg Ferencziné éppen rántottát készült sütni midőn a csendőrök a tüzet rakó ifjú tolvajokat elesítették s a lefoglalt „élvezeti cikkek“-kel együtt bekísérték a községháza, a hol mindent őszintén bevallottak. Följelentettek a törvényszéknél.

— **Megunta az életét.** Ezt ugyan sokan és igen gyakran megteszik de csizmadialeányok — dicséretükre legyen mondva — ritkán; s akkor is inkább jól berugnak, de gonosz számdékok éppen nem forralnak a tulajdon testi épességük ellen. Azonban most kivételképpen ilyen eset történt **Sárbogárdon** a múlt hó 25-én **Cydlita** János — még a neve sem olyan, hogy méltó helyet foglalhasson el eme érdemes testületben, sőt a keresztességben is csak részben sikerült a másikkal szelidíteni, rajta tehát **Cydlita** János csizmadia legény gazdája műhelyében egy láb-szíjjal fölakasztotta magát. Azon az éjszakán senki sem vette észre a házbellek közül, de midőn másnap reggel bemenni akartak, az ajtó nagy meglepetésükre zárva volt. Valahogy behatoltak, mégis, de majd kövé meredtek a rémületől, midőn Jánost egy gerendán a fénysre vicszolt csizmák között mereven függve találták. Persze hogy rögtön leszédtek onnan, de minden élesztési kísérlet hiabavalónak bizonyult, a János egész alaposan meg volt halva s az utolsó lélekzettel egyszersmind belészorult szörnyű elhatározásának titka is.

— **A Székesfehérvári Naptár** diszes kiállításban és érdekes tartalommal fog megjelenni. — Hirdetéseket a Székesfehérvári Naptár részére elfogad lapunk kiadóhivatala.

— Jó házból való fiuk tanulól felvételnek, Szammer Imre könyvnyomdájában.

— Egy csinos ház vegyeskereskedéssel együtt jutányos áron eladó. Értekezhetni a szerkesztőségben.

A közönség köréből.*

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapja keddi számában a Heller-féle mérgezési esetről írtam az volt írva, hogy én csak a második hívásra jelentem meg.

Ugy az igazság, mint orvosi reputációm érdekében kérem b. lapjába a következő helyreigazítást telve:

Nálam reggel 7-kor egy rendőr jelent meg, ki azt mondotta, hogy az ősz-utcában egy ember mérgezte meg magát. Én ama híszemben, mint ez rendszeren szokott lenni, hogy rendőri hullavizsgálatról van szó, azt mondtam ez nem tartozik hozzám, mert az ősz-utca a vizivárosi kerületi orvosé. Erre a rendőr eltávozván, néhány perc múlva visszajött és azt mondotta, hogy az ember még él és Polczér alkapitány ur siirgösen kéret. Ez egészen más. Erre én rögtön felkelvén, félig felöltözökde siettem és néhány perc múlva már ott voltam az első segélyt nyújtandó. Az embert már aggnórában találtam és nem is én voltam az

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

első, mert már jóval előttem a család hívatta Vizetlki doktor urat, ki szintén már csak aggnórában találta Hellert és nem tehetett semmit sem; annál kevésbbé tehettem én valamit már jóval később. Ha az alkapitány ur mindjárt azt izente volna, hogy segélyre van szükség, mindenesetre nem csak én, hanem bármelyik orvos is rögtön ment volna. Ennyit az igazság érdekében. Soraim szives közléseért fogadja tek. Szerkesztő ur köszönetemet.

Székesfehérvár, 1898. augusztus 31-én.

Dr. Molnár József, kerületi orvos.

NYILT-TÉR.*

OLCSÓ PÉNZ!

Törlesztéses jelzálog kölcsön

1000 frttól fölfelé

4 1/2 % kamat mellett

kapható

FÖLDEKRE + + +

és

+ + + **székesfehérvári**

HÁZAKRA is. + + +

A kölcsön összeg kifizetése nem jelzálog papirokban, hanem

készpénzben

történik.

Penzintézeteknél fennálló tartozások konvertáltak.

Érdekelteknek bővebb felvilágosítást nyújt

Németh Ödön

az „Unio Catholica“ főfelügyelője.

Székesfehérvár, Szent-István-utca 3. szám.

* E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Kreizler Sámuel és Fia

Székesfehérvár, Belpiacz, saját ház.

Ajánlja

dúsan felszerelt raktárát

legdivatosabb

női ruhakelmékben, asztal,

fehértanemű és csinvatokban,

ágy-, asztalterítők, szőnyegek

és függönyökben.

Nyomatott Szammer Imrénél, Székesfehérvárott.

KNAZOVITZKY BÉLA

URI, NŐI DIVAT * * * * *

ÉS RÖVIDÁRU RAKTÁRA Székesfehérvár, NÁDOR-UTCZA (REÉ-FÉLE HÁZ.)

Van szerencsém az alant felsorolt cikkekre különösen felhívni a nagyérdemű vevőközönség figyelmét, a melyek ujonnan felszerelt üzletemben, elsőrendű jó minőségű árukban a következő jutányos árban szereshetők be. U. m.:

URI DIVAT CZIKKEK:

- Gyermek posztó kalapok . . . 80—150-ig
- Férfi puha kalapok 120—250-ig
- Férfi kemény kalapok . . . 180—4— „
- Férfi chiffon ingek 120—2— „
- Creton és zepfir ingek . . . 140—2— „
- Fehér és színes selyem ingek . . 2— frt
- Pique és divat ingek 2— frt
- Férfi labra valók (a legjobb köper és csinvatból) . . . 80—150-ig

A legújabb divatu

NYAKKENDŐK, GALLÉROK, ESERNYŐK, batist

s vászon **ZSEBKENDŐK, ESERNYŐK**

stb. uri divat cikkek dúsz választéka.

NŐI DIVAT CZIKKEK:

Színes, tekete clott női és gyermek **KÖTÉNYEK**

minden nagyságban **VÁLLFÜZŐK** (Mieder)

NŐI ALSÓ SZOKNYÁK, BLOUSOK, gyermek és női fehértaneműk

a legjobb gyártmányu prágai bőrkeztük

kötő és horgoló pamutok

női SZABÓKELLÉKEK

továbbá

minden e szakmába vágó cikkek nagy választékban.

Használt

iskolai könyvek

AZ ÖSSZES

helybeli iskolák részére

még a készlet tart

ugyszintén

bekötve, féláron

új iskolai könyvek

mindennemű

ISKOLAI SZEREK

jutányos áron kaphatók

KAUFMAN F. könyvkereskedésében

Székesfehérvár,

KOSSUTH-UTCZA 5-İK SZÁM.